Пролетары ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 62 (7623) | Аўторак, 11 красавіка 1944 г. | Цана 20 к.

Учора, 10 красавіка, войскі 3-га Украінскага фронта аваподалі важным гаспадарча-палітычным цэнтрам краіны, абласным горадам Украіны і першакласным портам на Чорным моры—Одэса, магутным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі да цэнтральных раёнаў Румыніі.

Слава гераічнай Чырвонай Арміі!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі МАЛІНОЎСКАМУ

Войскі 3-га УКРАІНСКАГА фронта сёння, 10 красавіка, у выніку ўмелага абходнага манеўра пяхоты і конна-механізаваных злучэнняў, у спалучэнні з франтальнай атакай, авалодалі важным гаспадарча-палітычным цэнтрам краіны, абласным горадам Украіны і першакласным портам на Чорным моры — ОДЭСА, магутным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі да цэнтральных раёнаў Румыніі.

У баях за авалоданне ОДЭСАЙ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЦВЕТАЕВА, генерал-лейтэнанта ШВЕРЫНА, генерал - палкоўніка ЧУЙКОВА, генерал-лейтэнанта ГЛАЗУНОВА, генерал-лейтэнанта МАРОЗАВА, генерал-маёра ГАРОХАВА, генерал-маёра РУБАНЮКА, генерал-маёра КУПРЫЯНАВА, генерал-маёра МАКАЎЧУКА; кавалерыйскія злучэнні кубанскіх казакаў генерал-лейтэнанта ПЛІЕВА; танкісты генерал-маёра танкавых войск ЖДАНАВА; артылерысты генерал-палкоўніка артылерыі НЯДЗЕЛІНА, генерал-лейтэнанта артылерыі ВАЗНЮКА, генерал-маёра артылерыі ЛЕВІНА, генерал-маёра артылерыі КАСЕНКА; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі СУДЗЕЦ, генерал-маёра авіяцыі ТОЛСЦІКАВА, генерал-маёра авіяцыі ШАЎЧЭНКА і сувязісты генерал-лейтэнанта войск сувязі ЛЕОНАВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за вызваленне ОДЭСЫ, прадставіць да прысваення назвы «ОДЭСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 10 красавіка, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія вызвалілі ОДЭСУ, — дваццаццю чатырма артылерыйскімі залпамі з трохсот дваццаці чатырох гармат.

Караблям Чорнаморскага флота ў гэты-ж час зрабіць салют дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці гармат, у чэсць войск, якія вызвалілі ад нямецкіх захопнікаў важнейшы порт на Чорным моры — ОДЭСУ.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ ўсім кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне ОДЭСЫ.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

10 красавіка 1944 года.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 10 КРАСАВІКА

На працягу 10 красавіка на захад ад горада **Скала** нашы войскі працягвалі весці баі па знішчэнню акружанай групіроўкі праціўніка.

У Румыніі на захад і на паўднёвы захад ад горада **Баташані** нашы войскі фарсіравалі рэкі **Сярэт** і **Сучава** і авалодалі гарадамі **Рэдэуцы, Солька, Сучава,** чыгуначнымі вузламі **Дзермянешцi, Вярэшці, Далгаска,** а таксама з баямі занялі больш 150 другіх насялёных пунктаў, у тым ліку вялікія насялёныя пункты **Гараднікул, Мардзіна, Бурла, Арбора, Батушана, Обер Перцешце, Ілісешці, Драгажэшце, Хараднічэнь, Бассанчэ, Ліцяні** і чыгуначныя станцыі **Раусені, Бурдужэні, Мілешоуц, Байа, Сучава, Вікшань, Ліцяні.**

На **Ясскім** напрамку нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх авалодалі горадам і вялікай чыгуначнай станцыяй **Тыргу-Фрумас,** а таксама з баямі занялі больш 30 другіх насялёных пунктаў і сярод іх **Крысцешці, Гаешці, Вултурул** (8 кілометраў на паўночны захад ад **Яссы**).

Войскі 3-га **Украінскага** фронта сёння, 10 красавіка, у выніку ўмелага абходнага манеўра пяхоты і конна-механізаваных злучэнняў, у спалучэнні з франтальнай атакай, авалодалі важным гаспадарча-палітычным цэнтрам краіны, абласным горадам Украіны і першакласным портам на Чорным моры — **Одэса** — магутным апорным пунктам абароны немцаў, які прыкрывае шляхі да цэнтральных раёнаў Румыніі, а таксама з баямі занялі насялёныя пункты **Застава, Дальнік, Татарка, Чубаеўка, Дзмітрыеўка, Сухі Ліман, Нейбург, Францфельд, Аляксандрагільф.**

На-днях войскі 4-га **Украінскага** фронта пад камандаваннем генерала арміі **Талбухіна** перайшлі ў наступленне супроць нямецка-фашысцкіх войск, размешчаных на перакопскім перашэйку і паўднёвым узбярэжжы **Сіваша.** Нашы войскі прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка на Перакопскім перашэйку і, прасунуўшыся наперад да 20 кіламетраў, авалодалі горадам і чыгуначнай станцыяй **Армянск,** насялёнымі пунктамі **Шчамілаўка, Кула, Новы Чуваш, Караджанай, Стары Чуваш, Джулга, Дэедзе, Кураеўка, Філатаўка, Карт-Казак № 1, Буданаўка, Пяціхатка, Карпава Балка, Чурук, Карт-Казак № 3, Ціханаўка** і вышлі да Ішуньскіх пазіцый праціўніка. Адначасова нашы войскі, фарсіраваўшы **Сіваш** на ўсход ад горада **Армянск,** прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка ў вазёрных дэфіле на паўднёвым узбярэжжы **Сіваша** і авалодалі насялёнымі пунктамі **Уржын, Ашкадан, Біюк Кіят, Цюйцюбе, Каранкі, Ас-Найман, Тамашоўка, Пасурман 1-ы.** За два дні ўпорных баёў нашы войскі знішчылі больш 5.500 салдат і афіцэраў праціўніка, 44 танкі, 21 самалёт і захапілі наступныя трафеі: гармат рознага калібра—91, мінамётаў—54, кулямётаў—337, вінтовак і аўтаматаў—2.686. Узята ў палон больш 1.000 салдат і афіцэраў праціўніка.

На другіх участках фронта ў радзе пунктаў ішлі баі мясцовага значэння.

На працягу 9 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 95 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 30 самалётаў праціўніка.

Маршалу Іосіфу СТАЛІНУ

У момант, калі пабеданосная Чырвоная Армія, а з ёю і Чэхаславацкая Брыгада дасягнулі граніц нашай рэспублікі, пасылаю Вам, як Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму і прадстаўніку народаў Совецкага Саюза, ад імені нашага народа, Чэхаславацкага Ўрада і ад сябе асабіста самыя сардэчныя віншаванні.

Чырвоная Армія, уступаючы сёння на зямлю нашай радзімы, атрымлівае новую вялікую перамогу над нашым агульным ворагам і прыносіць нашаму народу свабоду і надзею на шчасце і безапаснасць у будучым. У гэту гістарычную хвіліну ўспамінаю не толькі аб усёй нашай узаемнай дружбе ў мінулым, змацаванай зноў маёй апошняй паездкай у Маскву і падпісаннем нашага новага дагавора, але адчуваю пачуццё радасці і ў прадбачанні нашага будучага супрацоўніцтва для справы забеспячэння еўрапейскага міру сумесна з другімі саюзнікамі і к дабру абодвух нашых дзяржаў. Нашы сумесныя выпрабаванні і цяперашняя наша сумесная барацьба гарантуюць сталасць нашага саюза як на сёнешні дзень, так і для ўсёй нашай будучыні.

Горача і з удзячнасцю вітаем часці Чырвонай Арміі, якія ўступаюць сумесна з чэхаславацкімі салдатамі на зямлю нашай дарагой радзімы.

Доктар ЭДУАРД БЕНЕШ.

ЛОНДАН

Пану Эдуарду Бенешу, Прэзідэнту Чэхаславацкай Рэспублікі

Дзякую Вам за дружаскія віншаванні з прычыны поспехаў Чырвонай Арміі і выхаду совецкіх войск да граніц Чэхаславакіі. Не сумняваюся, што сумесная барацьба нашых народаў супроць агульнага ворага прывядзе ў хуткім часе да аднаўлення свабоды і незалежнасці Чэхаславацкай Рэспублікі.

І. СТАЛІН.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 9 КРАСАВІКА

На працягу 9 красавіка на захад ад горада **Скала** нашы войскі, пераадольваючы супраціўленне і контратакі праціўніка, працягвалі весці баі па знішчэнню яго акружанай групіроўкі і занялі некалькі насялёных пунктаў.

Нашы войскі, якія наступаюць паміж рэкамі **Прут** і **Сярэт,** з баямі занялі на румынскай тэрыторыі больш 200 насялёных пунктаў, у тым ліку буйныя насялёныя пункты **Рагазешце, Кындзешці, Калінешці, Сарафінешці, Рушы, Фэгэдзў, Катнары, Чэпленіца, Хадора, Белчэшці, Мунцені, Валя Ойло, Лага, Захорна** (12 кілометраў на паўночны захад ад **Яссы**) і чыгуначныя станцыі **Владзені, Ларга, Мовілені, Кукуцені, Подуілсаей, Белчэшці, Катнары.** Такім чынам нашымі войскамі перарэзана чыгунка **Яссы—Пашкані.**

На **Одэскім** напрамку нашы войскі, пераадольваючы супраціўленне праціўніка, з баямі прасоўваліся ўперад і авалодалі насялёнымі пунктамі **Троіцкае, Ясскі, Пецерсталь, Юзефсталь, Марыенталь, Ленінталь, Фрэйдзенталь, Чырвоны Перасяленец** (18 кілометраў на захад ад Одэсы), **Васільеўка, Пятроўскі, Выгада, Гнілякова, Паліева, Алцестава, Галодная Балка, Чэравічны, Аўгустоўка, Корсунцы, Шэўчэнка, Фантанка, Крыжаноўка,** а таксама занялі чыгуначныя станцыі **Выгада** і **Сарціровачная** (5 кілометраў на поўнач ад **Одэсы**).

На другіх участках фронта—пошукі разведчыкаў і баі мясцовага значэння.

На працягу 8 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 104 нямецкіх танкі. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіты 71 самалёт праціўніка.

* * *

Партызанскі атрад імені Шчорса, які дзейнічае ў Баранавіцкай вобласці, падарваў на мінах нямецкі бронепоезд. За бронепоездам ішлі два воінскія эшалоны з тэхнікай і боепрыпасамі. Партызаны пусцілі пад адкос і гэтыя саставы праціўніка. Разбіты чатыры паравозы і 48 вагонаў. Беларускі партызанскі атрад імені Аляксандра Неўскага за два тыдні пусціў пад адкос 3 нямецкія эшалоны. У часе крушэнняў гэтых эшалонаў было забіта 160 гітлераўцаў.

Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народа супроць нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі Беларускай ССР

Даклад Старшыні Совета Народных Камісараў Беларускай ССР тав. П. К. ПАНАМАРЭНКА на VI сесіі Вярхоўнага Совета БССР 21 сакавіка 1944 года ў гор. Гомелі*)

IV. Бліжэйшыя задачы аднаўлення прамысловасці, энергетыкі і жыллёва-комунальнай гаспадаркі ў вызваленых раёнах

1 студзеня гэтага года Соўнаркам Саюза і ЦК ВКП(б) па прапанове таварыша Сталіна прынялі рашэнне «Аб бліжэйшых задачах Соўнаркома БССР і ЦК КП(б) Беларусі». Гэта рашэнне ўяўляе сабою праграму аднаўлення народнай гаспадаркі ў вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнах Беларусі.

У галіне аднаўлення прамысловасці і жылля рашэнне ставіць перад намі наступныя галоўныя задачы:

а) аднаўленне прамысловасці і хутчэйшы пуск, перш за ўсё, прамысловых прадпрыемстваў, неабходных для абслугоўвання патрэб фронта, для аднаўлення народнай гаспадаркі, а таксама для забеспячэння патрэб насельніцтва;

б) усямернае развіццё вытворчасці тавараў шырокага спажывання на базе мясцовай сыравіны, развіваючы і выкарыстоўваючы для гэтай мэты мясцовую прамысловасць, саматужныя майстэрні і арцелі для задавальнення неадкладных патрэб насельніцтва, разбуранага і абрабаванага немцамі і не маючага неабходных рэчаў хатняга ўжытку;

в) аднаўленне і пабудова новых жыллёвых дамоў з мясцовых будматэрыялаў у вёсках, гарадах і рабочых пасёлках, вызваленых ад нямецкай акупацыі, з тым, каб забяспечыць размяшчэнне ў прыгодных для жылля памяшканнях калгаснікаў, рабочых і служачых, якія жывуць у цяперашні час у зямлянках і разбураных дамах.

У выкананне гэтых указанняў разгарнулася аднаўленчая праца ў рэспубліцы. Ужо зараз аднаўляюцца звыш 50 вялікіх і сярэдніх прамысловых прадпрыемстваў станкабудаўнічай, шкляной, цэментнай, тэкстыльнай, харчовай, лясной прамысловасці і некалькі электрастанцый.

Па лініі мясцовай прамысловасці арганізавана больш 150 прадпрыемстваў для вытворчасці прадметаў шырокага спажывання.

У г. Гомелі адноўлена 12.000 кв. метраў жыллёвай плошчы, аднаўляюцца дзесяткі шматкватэрных памяшканняў. У раёнах Магілёўскай вобласці адноўлена больш 1.500 дамоў калгаснікаў. У Лельчыцкім раёне, Палескай вобласці, ужо адбудавана каля 800 дамоў для калгаснікаў, і насельніцтва пачынае выбірацца з зямлянак.

На вызваленай тэрыторыі пачалася ўжо вытворчасць абутку, цэглы, запалак, мыла, мэблі, вапны, дзёгцю, калёс, будаўнічых дэталей, паленай пасуды.

Але ўсё гэта толькі пачатак. Галоўная праца—наперадзе.

Нашы задачы заключаюцца ў тым, каб у бягучым годзе адбудаваць жыллёвыя дамы для калгаснікаў, пазбаўленых прытулку з тым, каб нікога не пакінуць у зямлянках. Для гэтага трэба пабудаваць у сельскай мясцовасці да 100 тысяч дамоў. Каб перасяліць грамадзян, якія жывуць зараз у падвалах і поўразбураных дамах, трэба будзе аднавіць у Гомелі ў гэтым годзе звыш 100 тысяч кв. метраў жыллёвай плошчы і ў другіх гарадах не менш 50 тыс. кв. метраў.

Для таго, каб забяспечыць аднаўленне прамысловасці, жылля і сацыяльна-культурных устаноў, неабходна ў найшырэйшых памерах разгарнуць вытворчасць мясцовых будаўнічых матэрыялаў. Гэту задачу павінны вырашаць усе народныя камісарыяты, усе прамысловыя прадпрыемствы, кожны раён, кожная вёска і кожны калгас.

Трэба ў шырокіх памерах паставіць лесапіленне і вытворчасць будаўнічых дэталей. Трэба шырока разгарнуць вытворчасць цэглы, чарапіцы, вапны і іншых будаўнічых матэрыялаў, прычым галоўны ўпор павінен быць зроблен на шырокае разгортванне чарапічных, цагельных і вапнавых заводаў мясцовага значэння ў раёнах, вёсках, калгасах. Толькі гэта будзе ў стане забяспечыць велізарную паўсямесную патрэбу ў будаўнічых матэрыялах. За гэту справу трэба ўзяцца, не трацячы ні хвіліны, ва ўсіх раёнах і настойліва, упарта, перамагаючы ўсе цяжкасці, ствараць мясцовую прамысловасць будаўнічых матэрыялаў.

Неабходна забяспечыць водпуск у патрэбных памерах калгаснікам лесу з бліжэйшых да паселішчаў лесасек, прадаставіць калгаснікам крэдыт для аднаўлення будаўніцтва новых дамоў. Неабходна ўсямерна развіваць індывідуальнае і кааператыўнае будаўніцтва жыллёвых дамоў рабочых і служачых, аказваючы ім дапамогу крэдытам, мясцовымі будаўнічымі матэрыяламі і, па магчымасці, транспартам. Для гарадскога будаўніцтва, а таксама для аднаўлення заводаў неабходна ў кароткі тэрмін стварыць і ўмацаваць моцныя будаўнічыя арганізацыі, падрыхтаваць і навучыць дзесяткі тысяч будаўнічых рабочых, у асаблівасці прыцягваючы і навучаючы будаўнічым кваліфікацыям жанчын.

Як ні вялікія разбурэнні, але плённая і творчая праца, якая пачалася па аднаўленню народнай гаспадаркі, і велізарная дапамога, якую аказвае нам саюзны ўрад і брацкія рэспублікі, ствараюць упэўненасць, што вялікая агульнанародная задача, пастаўленая таварышам Сталіным —«аднавіць разбураныя гарады і вёскі, прамысловасць, транспарт, сельскую гаспадарку, культурныя ўстановы, стварыць для совецкіх людзей, вызваленых ад фашысцкага рабства, нармальныя ўмовы жыцця... ліквідаваць вынікі гаспадарання немцаў у раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі»,—у Беларусі будзе намаганнямі ўсяго народа вырашана. (**Працяглыя апладысменты**).

V. Бліжэйшыя задачы аднаўлення сельскай гаспадаркі ў вызваленых ад нямецкіх захопнікаў раёнах Беларусі

За час акупацыі нямецкія захопнікі абрабавалі і знішчылі калгасную гаспадарку, машынатрактарныя станцыі, соўгасы, конезаводы, усе сельскагаспадарчыя навучальныя ўстановы і школы, разграбілі і знішчылі дабро калгаснікаў, рабочых і служачых, спалілі і знішчылі амаль усе грамадска-вытворчыя пабудовы калгасаў, соўгасаў і МТС, элеватары і млыны, разграбілі і знішчылі сельскагаспадарчыя машыны і інвентар, знішчылі сады.

Велізарныя страты нанесены нямецка-фашысцкімі захопнікамі грамадскай жывёлагадоўлі калгасаў і жывёлагадоўлі калгаснікаў. У вызваленых раёнах засталося ўсяго ў адносінах да даваеннага ўзроўню коней 31 проц., буйнай рагатай жывёлы — 26,7 проц., авечак — 10 проц., свіней — 7,6 проц.

У выніку гаспадарання фашысцкіх варвараў калгасы аказаліся разбуранымі, а калгаснікі абрабаванымі.

Ва ўмовах старой царскай Расіі з яе адсталым прамысловым развіццём і аднаасобнай дробнай сялянскай гаспадаркай, такія разбурэнні ў сельскай гаспадарцы азначалі-б дзесяцігоддзі жабрацтва і непамерных пакут мільёнаў людзей і соцень тысяч сялянскіх гаспадарак.

Не прыходзіцца закрываць вочы на велізарныя цяжкасці, якія мы адчуваем зараз пры аднаўленні так цяжка разбуранай немцамі сельскай гаспадаркі. Аднак, апіраючыся на магутнасць совецкай дзяржавы, на яе велізарную дапамогу калгаснаму сялянству, на плённую калектыўную працу калгаснікаў, на ўзаемную брацкую дапамогу калгаснікаў і калгасаў другіх абласцей і рэспублік, на нястомную напружаную творчую працу нашых совецкіх і партыйных арганізацый,—мы можам і павінны аднавіць сельскую гаспадарку вызваленых раёнаў і абласцей Беларусі за самы кароткі тэрмін.

Беларускае калгаснае сялянства, якое з велізарнай радасцю сустрэла Чырвоную Армію—вызваліцельніцу ад нямецкіх захопнікаў, з велізарным энтузіязмам і рашучасцю з першых-жа дзён прыступіла да аднаўлення калгасаў і калгаснай гаспадаркі. Усюды, ва ўсіх калгасах вызваленых раёнаў ужо абраны праўленні калгасаў, старшыні калгасаў, рэвізійныя камісіі. Адноўлены міжкалгасныя межы земляў, аднаўляюцца акты на вечнае карыстанне калгасаў зямлёю і іншыя дакументы калгаснікаў. Збіраецца і рамантуецца сельскагаспадарчы інвентар, зводзіцца ў калгасныя канюшні і рыхтуецца да вясны застаўшаяся рабочая жывёла, збіраецца насенне, ідзе падрыхтоўка да веснавой сяўбы, складаюцца вытворчыя планы калгасаў.

Якія-ж бліжэйшыя задачы совецкіх і партыйных арганізацый і калгаснага сялянства ў галіне аднаўлення калгасаў і ўзняцця сельскай гаспадаркі?

1. Найбольш важнай і неадкладнай задачай нашых калгасаў з'яўляецца своечасовае правядзенне веснавой сяўбы. Для таго, каб правесці паспяхова сяўбу ў сучасных умовах, патрабуецца:

а) поўнасцю падрыхтаваць насенне для веснавой сяўбы. Прыклад у гэтым нам даюць калгаснікі раёнаў, якія засыпалі насенне або заканчваюць засыпку. Варта сказаць, што калгасы асобных раёнаў не знаходзяцца ў аднолькавых умовах. Некаторыя вызваленыя раёны абрабаваны немцамі дашчэнту. Тут павінна прыйсці на дапамогу міжкалгасная і міжраённая ўзаемная дапамога;

б) у бліжэйшы час ужо трэба пачаць ворыва, перш за ўсё ў паўднёвых раёнах Палескай і Гомельскай абласцей. Поспех ворыва, а значыць, веснавой сяўбы мы можам вырашыць толькі максімальным і інтэнсіўным выкарыстаннем застаўшайся рабочай жывёлы. У многіх калгасах рэспублікі неабходна прыцягнуць да палявых сельскагаспадарчых работ кароў. У многіх выпадках прыйдзецца практыкаваць і ўскопку палёў ручным спосабам.

Коней неабходна зараз усюды падрыхтаваць да веснавой сяўбы, нарыхтаваць неабходныя кармы і прывесці поўнасцю ў працаздольнае становішча.

Неабходна таксама поўнасцю праверыць і адрамантаваць увесь сельскагаспадарчы інвентар — плугі, бараны, культыватары. Поўнасцю падрыхтаваць збрую;

в) аднаўляемыя МТС павінны поўнасцю быць гатовымі да вясны і выставіць на ворыва 100 процантаў сваіх трактараў. Павінна быць забяспечана праца іх у дзве змены. Трактары павінны быць поўнасцю забяспечаны гаручым і змазачнымі матэрыяламі і працаваць бесперабойна. Тэхнічная дапамога трактарнаму парку павінна быць арганізавана ў палявых умовах.

Задача, аднак, заключаецца не толькі ў тым, каб засеяць зямлю. Задача заключаецца ў тым, каб пасеяць так, каб атрымаць добры ўраджай.

Як вядома, да вайны з года ў год у Беларусі няспынна павышалася ўраджайнасць.

Гэта тлумачылася самаадданай працай беларускіх калгаснікаў, якія з велізарнай працавітасцю апрацоўвалі сваю зямлю і ўмацоўвалі з года ў год калгасы.

Гэта тлумачылася велізарнай матэрыяльнай дапамогай совецкай дзяржавы калгаснаму земляробству.

Гэта тлумачылася таксама і тым, што совецкія, партыйныя арганізацыі і зямельныя органы Беларусі працавалі не пакладаючы рук над унядрэннем перадавой агратэхнікі ў калгаснае земляробства. У Беларусі былі ўведзены паўсюды правільныя севазвароты. Мільёны пудоў угнаенняў—гною, попелу, торфу, птушынага памёту, тарфянога кампосту, а таксама мінеральных угнаенняў калгаснікі своечасова вывозілі на палі. Велізарная праца вялася па палепшанню якасці насення. Ужо сталі рэдкімі выпадкі, калі калгасы сеялі насеннем без пратручвання, прарошчвання і праверкі насення на ўсхожасць. Пераважным у рэспубліцы стала радковая сяўба. Своечасова і ў адпаведнай правільным севазваротам колькасці падымаліся папары, а таксама падымалася зябліва.

Гэтыя асноўныя і непарушныя агратэхнічныя патрабаванні, якія з'яўляюцца залогам павышэння ўраджаю ў Беларусі, разумее кожны калгаснік.

1. калі мы хочам па-сапраўднаму пачаць аднаўляць сельскую гаспадарку, разбураную нямецкімі захопнікамі, і сур'ёзна павесці калгасы па шляху росквіту, мы павінны ў першую ўжо вясну на вызваленай тэрыторыі правесці веснавую сяўбу, нягледзячы на ўсе цяжкасці, з захаваннем усіх асноўных правілаў агратэхнікі.

2. У калгасах неабходна пачаць шырокую работу па аднаўленню калгаснай жывёлагадоўлі, ферм буйнай рагатай жывёлы, конегадоўчых, аўцагадоўчых, свінагадоўчых і птушкагадоўчых ферм. Гэта важнейшае пытанне ў справе адраджэння калгаснай гаспадаркі і паспяховага яе ўздыму. Ужо цяпер павінна быць шырока разгорнута работа па адбудове і аднаўленню канюшань, кароўнікаў, свінарнікаў. Калгаснікі павінны весці вялікую падрыхтоўку

(Працяг — на 3-й стар.).

*) Працяг. Пачатак даклада— у нумары за 9 красавіка.

Працяг даклада тав. П. К. Панамарэнка

па забеспячэнню калгаснай жывёлагадоўлі кармамі за лік пасеву траў, адводу сенакосаў, сенакашэння, сіласавання і г. д.

Ужо цяпер праўленнямі калгасаў павінны быць распрацаваны планы аднаўлення грамадскай жывёлагадоўлі калгасаў, разгледжаны і зацверджаны калгаснымі сходамі.

Крыніцай аднаўлення пагалоўя калгасных фермаў буйнай рагатай жывёлы ў сучасны момант павінны з'явіцца: кантрактацыя і пакупка цялят у калгаснікаў, рабочых і служачых, зварот захаваўшайся эвакуіраванай жывёлы з усходніх раёнаў краіны, завоз жывёлы ў парадку дапамогі калгасаў брацкіх рэспублік і затым вырошчвання пагалоўя на калгасных фермах.

3. Асобна я хацеў-бы спыніцца на важнасці ўсямернага развіцця справы грамадскай птушкагадоўлі ў калгасах, у асаблівасці развіцця ферм вадаплаваючай птушкі.

Наяўнасць велізарнай колькасці вазёр, рэк, прудоў стварае самыя спрыяльныя ўмовы для шырокага развядзення вадаплаваючай птушкі ў рэспубліцы.

Калі дадаць да гэтага параўнаўчую пяцяжкасць вырашэння пытання з кармамі для птушкі, а таксама тое, што калгасніцы любяць і заўсёды разводзілі птушку, мы маем усе ўмовы для таго, каб, апіраючыся на гэта, шырока развіць і грамадскую птушкагадоўлю вадаплаваючай птушкі ў кожным калгасе.

Трэба дабіцца, каб ужо ў гэтым годзе не менш, чым у палове калгасаў вызваленых абласцей былі створаны фермы вадаплаваючай птушкі, а на будучы год каб кожны калгас абзавёўся гэтымі фермамі. Гэта з'явіцца велізарнай крыніцай уздыму дабрабыту калгасаў і калгаснікаў і створыць дадатковыя ўмовы для развіцця жывёлагадоўлі.

4. Наяўнасць вялікай колькасці рэк, вазёр і калгасных вадаёмаў у Беларусі стварае сур'ёзныя магчымасці для павелічэння харчовых рэсурсаў рэспублікі шляхам развіцця рыбалоўства ў натуральных вадаёмах і рыбалоўства ў калгасных прудах.

Вазёры рыбапрамысловага значэння ў рэспубліцы займаюць 128 тысяч гектараў і рыбапрамысловыя рэкі—2.907 кіламетраў. Апрача таго ёсць вялікая колькасць дробных вазёр мясцовага значэння, якія магчыма выкарыстаць для калгаснага рыбаводства.

Да вайны рэспубліка мела плошчу прудоў у 12 тысяч гектараў, у якіх разводзілася рыба. Пруды гэтыя ў 1941 годзе павінны былі даць 80 тысяч пудоў рыбы.

У радзе калгасаў нашай рэспублікі да вайны рыбаводства і рыбалоўства было сур'ёзнай крыніцай павелічэння прыбыткаў калгасаў. Так, напрыклад, у калгасе «Чыстыя воды», Жыткавіцкага раёна, з калгасных прудоў вымалі штогод 190 пудоў рыбы, а калгасы, размешчаныя навокал Асвейскага возера, штогод вылаўлівалі з возера больш 1.000 пудоў рыбы.

Аднак, варта сказаць, што, пягледзячы на выключна спрыяльныя ўмовы для развядзення рыбы і рыбалоўства, яно ў нас было развіта ў зусім недастатковай і не адпаведнай магчымасцям ступені.

Наша задача ў сучасны момант заключаецца, каб пытанне рыбаводства ў калгасных прудах і рыбалоўства ў натуральных вадаёмах вырашыць у дзяржаўным маштабе. Рыбалоўства ўжо ў гэтым годзе павінна даць вялікую колькасць каштоўнай харчовай прадукцыі, што дазволіць значна палепшыць харчовае забеспячэнне насельніцтва і з'явіцца дадатковай крыніцай прыбытку калгасаў і калгаснікаў.

Задача заключаецца ў тым, каб усюды ў калгасах рэспублікі, умела выкарыстоўваючы мясцовыя ўмовы, пабудаваць нагульныя пруды і правесці з вясны іх зарыбленне.

Рыбалоўства і рыбаводства ў Беларусі павінны стаць сур'ёзнай крыніцай прыбыткаў калгасаў і прывесці да значнага палепшання харчовага забеспячэння насельніцтва.

5. Варта спыніцца яшчэ на адным важным пытанні—на развіцці садоўніцтва ў нашай рэспубліцы.

Да пачатку вайны ў Беларусі было 82.000 гектараў калгасных садоў і 200 тысяч садоў калгаснікаў, рабочых і служачых. Валавы збор пладоў з калгасных садоў дасягнуў у сярэднім 250 тысяч тон у год. Гэта дало магчымасць ва многіх калгасах павялічыць грашовую аплату працадня за лік садаводства на 4—5 рублёў. Створаныя за апошняе дзесяцігоддзе шматлікія і выдатныя пітомнікі служылі асновай далейшага шырокага развіцця садоўніцтва ў рэспубліцы.

Большасць калгасных садоў нямецка-фашысцкімі захопнікамі вырублены, выламаны, выкапаны і вывезены ў Германію.

Мы павінны ўжо ў гэтым годзе прыступіць у шырокіх памерах да аднаўлення садаводства ў рэспубліцы. Трэба паставіць сабе задачу, каб у бліжэйшыя годы кожны калгас, кожны калгасны двор, кожны двор рабочага, служачага, двор кожнай школы, сельсовета, бальніцы, сядзібы МТС і г. д. меў-бы сад.

Для гэтага трэба прыступіць неадкладна да аднаўлення пітомнікаў пладовых дрэў і пладаягадных кустарнікаў. Неабходна паставіць справу такім чынам, каб былі адноўлены не толькі дзяржаўныя пітомнікі, але былі-б невялікія пітомнікі пры школах, калгасах, МТС.

Трэба ў справу развіцця садоўніцтва шырока ўцягнуць нашых школьнікаў, культываваць у іх любоў да вырошчвання дрэў, зрабіць іх вялікай сілай у справе аднаўлення садоўніцтва.

Сады дадуць нашаму народу сотні тысяч тон фруктаў, павідла, джэму, варэння і г. д. Сады ўпрыгожаць нашу Совецкую Беларусь.

6. Адным з сур'ёзнейшых пытанняў у справе аднаўлення соцыялістычнай сельскай гаспадаркі з'яўляецца пытанне аб правільным, удумлівым кіраўніцтве калгасамі, вылучэнні і абучэнні калгасных кадраў. Таварыш Сталін у 1933 г. у прамове аб рабоце ў вёсцы гаварыў:

«Калгасы, як соцыялістычная форма арганізацыі гаспадаркі, могуць паказаць цуды гаспадарчага будаўніцтва, калі на чале іх стаяць сапраўдныя большэвікі, калі яны забяспечаны людзьмі, здольнымі планіраваць гаспадарку і весці яе арганізавана».

Да вайны з кожным годам усё больш і больш квітнелі калгасы ў нашай рэспубліцы. Многія калгасы сталі калгасамі-мільянерамі. Гэта ў ліку іншага тлумачылася тым, што кіраўнікі калгасаў, старшыні калгасаў, былі сапраўднымі гаспадарамі сваёй справы. Яны, апіраючыся на дапамогу дзяржавы, апіраючыся на працоўную актыўнасць калгаснікаў, шырока і правільна выкарыстоўвалі ўсе магчымасці, закладзеныя ў калгаснай гаспадарцы. Яны своечасова і правільна вялі гаспадарку і атрымлівалі высокі ўраджай, яны множылі калгаснае пагалоўе і мелі сур'ёзны прыбытак ад жывёлагадоўлі. Яны развівалі калгасныя сады і рабілі гэта таксама сур'ёзнай крыніцай прыбытку калгасаў, яны мелі пасекі, рыбныя пруды, птушкафермы. Яны правільна і добра арганізавалі працу калгаснікаў.

Гэтыя калгасы мелі перспектыўныя, разлічаныя на некалькі год наперад, планы развіцця калгаса і росту яго багаццяў і забяспечвалі яго выкананне. Гэтыя калгасы не былі па асобным становішчы. У іх не было ніякіх пераваг ва ўмовах развіцця гаспадаркі ў параўнанні з другімі калгасамі. Яны ва ўсім былі надзелены аднолькавымі рэсурсамі.

Стала быць, справа ў тым, што начале гэтых калгасаў стаялі кіраўнікі-большэвікі, адданыя калгаснаму ладу і здольныя на справе забяспечыць росквіт калгаснай гаспадаркі.

Пагэтаму важнейшай задачай дзяржаўных і партыйных органаў у сучасны момант з'яўляецца падбор і вылучэнне старшынь калгасаў, здольных па-сапраўднаму весці калгасную гаспадарку, дапамагчы калгасным кадрам. Старшынь калгасаў трэба вучыць правільнай арганізацыі справы, вучыць паўсядзённа і прадметна, унікаючы ў калгасную вытворчасць, дапамагаючы калгасам правільна і поўнасцю выкарыстаць магчымасці калгаснай гаспадаркі. Трэба дапамагчы старшыням скласці правільны перспектыўны план развіцця калгаса і згуртаваць калгаснікаў на яго паспяховае выкананне.

7. Зараз асабліва неабходна ўсяму нашаму народу вызваленых раёнаў, усім совецкім і партыйным арганізацыям узмацніць палітычную пільнасць.

Нямецкія захопнікі разумелі, што калгасны лад складае сілу нашай дзяржавы і з'яўляецца крыніцай дабрабыту нашага народа. Таму яны ўсе свае сілы прыкладалі да таго, каб дыскрэдытаваць гэты лад, падарваць і разбурыць яго. Яны, выкарыстоўваючы нечуваную хлусню, правакацыі і прымус, спрабавалі засмеціць свядомасць некаторай часткі маласвядомых калгаснікаў, развязаць прыватна-ўласніцкія інстынкты, каб павярнуць іх на шлях індывідуальнай гаспадаркі, вручны нямецкім захопнікам для рабскай эксплаатацыі і прыстасавання эканомікі Беларусі да патрэб прыгонніцкай гаспадаркі фашысцкай Германіі.

Аднак усе іх спробы правaліліся. Беларускі народ адданы калгаснаму ладу. Нашы калгаснікі з велізарным энтузіязмам узяліся аднаўляць калгасы. Але не варта закрываць вочы на тое, што немцы знайшлі некаторых агентаў з захаваўшыхся рэшткаў разбітага кулацтва і былых памешчыцкіх элементаў. Гэтыя агенты ворага могуць дзе-ні-дзе прымазацца да калгаса і весці сваю падрыўную работу. Няма сумнення ў тым, што нашы калгаснікі выкрыюць і прысякуць гэтых агідных паследышаў нямецкіх захопнікаў. **(Працяглыя апладысменты).**

VI. Дапамога Совецкага Ўрада і працоўных брацкіх рэспублік у справе аднаўлення народнай гаспадаркі вызваленых раёнаў Беларускай ССР

Таварышы дэпутаты!

Вы бачыце, якія велізарныя задачы аднаўлення прамысловасці, калгаснага земляробства, жыллёвага фонда стаяць перад намі. Патрабуецца велізарная праца ўсяго нашага народа, усяго нашага дзяржаўнага і партыйнага апарата, каб выканаць гэтыя задачы. У гэтай рабоце мы апіраемся на велізарнейшую па сваіх размерах дапамогу, якую нам аказваюць саюзны ўрад, брацкія рэспублікі і вялікі друг беларускага народа — таварыш Сталін.

Ніколі яшчэ не было ў гісторыі, каб якая-небудзь дзяржава, выдаткоўваючы велізарнейшыя сродкі на вядзенне вайны, у той-жа час у ходзе самой вайны мела-б магчымасць вызначаць вялікія сродкі матэрыяламі і машынамі на аднаўленне разбуранай ворагам гаспадаркі.

Толькі нашай дзяржаве пад сілу, побач з вядзеннем небывалай у гісторыі па маштабах і жорсткасці вайны, адначасова вырашаць такую гіганцкую задачу, як аднаўленне разбуранай немцамі гаспадаркі ў вызваленых раёнах.

У гэтым ёсць праяўленне сілы нашага совецкага народа, веліч і магутнасць нашай Радзімы.

Совецкі ўрад, ЦК ВКП(б) і асабіста таварыш Сталін аказваюць паўсядзённую і велізарную дапамогу ў справе аднаўлення прамысловасці, сельскай гаспадаркі, жыллёвых будынкаў і культурных устаноў нашай рэспублікі.

Для адраджэння народнай гаспадаркі ў вызваленых раёнах Беларусі ўрадам асігнавана ў бюджэт Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі 429 мільёнаў рублёў. Вялікае значэнне гэтай дапамогі бачна з таго, што для вызваленых раёнаў, якія пакуль яшчэ не маюць дастатковых крыніц прыбытку па зацверджанаму бюджэту, вызначаецца 329 мільёнаў рублёў датацыі за лік саюзных сродкаў.

На аднаўленне асноўных галін прамысловасці ўрад Саюза вылучыў станкі, аўтамашыны, метал, лес, турбіны і генератары.

Для сельскай гаспадаркі ўжо завезена больш 1.500 трактараў.

Дзяржава закупляе ў калгасах і ў калгаснікаў усходніх абласцей СССР і перадае беларускім калгаснікам 13 тысяч коней, 80 тыс. галоў буйнай рагатай жывёлы, 130 тысяч авечак і коз, 50 тысяч галоў свіней, 150 тысяч галоў дарослай птушкі і 350 тысяч яек для інкубатараў.

На выдаткі, звязаныя са зваротам эвакуіраванай жывёлы, асігнавана ўрадам 1 мільён рублёў. Для будаўніцтва жывёлагадоўчых пабудоў і ветарынарных устаноў вызначана 350 тысяч кубаметраў лесу, 30 тон цвікоў, 50 тон сартавога жалеза, 10 тысяч квадратных метраў шкла.

Для аднаўляемых 90 МТС і 7 МТМ капітальнага рамонту дзяржава адпускае 70 металарэжучых станкоў, 160 грузавых аўтамашын, 7 тысяч жалезных бочак і на 2,5 мільёна рублёў запасных частак.

Да вясны завозіцца плугоў конных—2.000 штук, сартыровак — 200, сенакасілак — 100, акучнікаў—250, жнярак—150, жалеза сартавога—86 тон, мінеральных угнаенняў—1000 тон, мяхоў — 24.000 штук і многа іншага сельскагаспадарчага інвентара.

Дзяржава аказвае велізарнейшую дапамогу вызваленым ад нямецкага гнёту калгаснікам, аднаасобнікам і калгасам. Вызвалена ад усіх відаў паставак больш 10 тысяч гаспадарак калгаснікаў і аднаасобнікаў, якія пацярпелі ад нямецкіх захопнікаў. Адпушчана ў 1943 годзе бясплатна калгаснікам і аднаасобнікам 300 тысяч кубаметраў лесу на адбудову дамоў, а таксама доўгатэрміновыя крэдыты на адбудову да 10 тысяч рублёў кожнай гаспадарцы. У вызваленыя раёны завозіцца для продажу насельніцтву соль, мыла, газа, баваўняныя тканіны, гатовае пальто, абутак, цукар і іншыя прамысловыя тавары шырокага спажывання.

Велізарную дапамогу аднаўленчым работам аказваюць нам брацкія рэспублікі і області Совецкай Расіі. Удмурцкая АССР, Новасібірская, Ульянаўская, Яраслаўская області разгарнулі сур'ёзную работу па збору матэрыяльных рэсурсаў у дапамогу вызваленым раёнам Беларускай ССР. Ужо ідуць эшалоны з Новасібірска, Іжэўска, Яраслаўля і Ульянаўска са станкамі, трактарамі, абсталяваннем для кузняў, сталярных, швейных і іншых майстэрняў, абсталяваннем і інвентаром для больніц, школ, дзіцячых дамоў і г. д.

Апіраючыся на вялікую дапамогу Совецкага ўрада, брацкіх саюзных рэспублік, беларускі народ сваёй самаадданай працай адновіць разбураную немцамі народную гаспадарку, адродзіць соцыялістычную прамысловасць і соцыялістычную сельскую гаспадарку. **(Апладысменты).**

(Працяг — на 4 стар.).

Працяг даклада тав. П. К. Панамарэнка

VII. Клопаты аб сем'ях ваеннаслужачых і партызан, інвалідах Айчыннай вайны і дзецях-сіротах

Партыя Леніна—Сталіна, Савецкі ўрад праявілі выключныя клопаты аб сем'ях чырвонаармейцаў, камандзіраў Чырвонай Арміі і партызан, клопаты аб інвалідах Айчыннай вайны, клопаты аб дзецях, якія засталіся сіротамі, і дзецях франтавікоў і партызан.

Зараз у вызваленыя раёны Беларускай ССР прыбываюць ужо са шпіталяў інваліды Айчыннай вайны. Ёсць многа дзяцей-сірот мірнага насельніцтва, знішчанага захопнікамі. Ёсць дзеці партызан, якія ў сучасны момант вядуць барацьбу ў тыле нямецкіх войск. Клопаты аб сем'ях франтавікоў і партызан, аб дзецях абаронцаў нашай Радзімы, аб інвалідах Айчыннай вайны—справа вялікай дзяржаўнай важнасці.

Задача дзяржаўных органаў савецкай улады, партыйных, прафсаюзных і камсамольскіх арганізацый, кіраўнікоў устаноў і прадпрыемстваў, старшынь і праўленняў калгасаў заключаецца ў тым, каб акружыць іх увагай, клопатамі, дапамагчы ім у бытавым упарадкаванні, у паступленні на працу, у навучанні іх розным пасільным ім прафесіям, аказаць дапамогу ім у набыцці адзення, абутку, пратэзаў, у рамонце жылля, у апрацоўцы гародаў, забеспячэнні іх палівам, стварыць вакол іх атмасферу ўдзелу, увагі, цёплых таварыскіх адносін.

Савецкая дзяржава адпускае на гэтыя мэты велізарныя сродкі і матэрыяльныя фонды. Неабходна, каб яны былі правільна і па-гаспадарску выкарыстаны.

Сярод кіруючых работнікаў дзяржаўных, партыйных і другіх апаратаў не можа быць безуважных людзей да гэтай важнейшай дзяржаўнай справы.

Асабліва трэба падкрэсліць неабходнасць праяўлення вялікіх і сур'ёзных клопатаў аб савецкіх людзях, вырваных наступаючымі войскамі Чырвонай Арміі з лап фашысцкіх катаў, якія выратаваліся ад смерці і ўгону ў нямецкае рабства.

Задачай дзяржаўных і партыйных органаў прыфрантавых раёнаў з'яўляецца аказанне неадкладнай дапамогі і праяўленне клопатаў аб іх. Неадкладнае іх размяшчэнне, выкарыстоўваючы для гэтай мэты памяшканні, якія толькі магчыма адразу-ж прыстасаваць, пропуск праз лазні, санпрапускнікі, неадкладная арганізацыя харчавання, аказанне медыцынскай дапамогі хворым. Затым размяшчэнне здаровых па калгасах, працоўнае ўпарадкаванне і аказанне дапамогі транспартам для тых, якія вяртаюцца да сталага месцажыхарства.

Таварышы дэпутаты!

У вялікай Айчыннай вайне беларускі народ з новай сілай паказаў сваё непарушнае адзінства, згуртаванасць, сваю бязмежную адданасць сваёй сацыялістычнай Радзіме—вялікаму Савецкаму Саюзу. Ні дзікія зверствы нямецкіх захопнікаў, ні іх крывавыя рэпрэсіі, ніякія выкруты ворага не змаглі зламаць волі народа да барацьбы, не маглі расколоць адзінства беларускага народа. Усе цяжкасці і выпрабаванні вайны перанёс народ, і ён застаўся непахісны, не збіваючыся ідзе па шляху, указаным вялікімі правадырамі савецкага народа — таварышамі Леніным і Сталіным. **(Бурныя апладысменты).**

Пляча ў пляча з вялікім брацкім рускім народам, з украінскім і другімі народамі нашай Радзімы беларускі народ узняўся ва ўвесь свой рост і з беспрыкладнай мужнасцю, якая здзіўляе ўвесь свет, змагаецца на палях бітваў за чэсць, свабоду і незалежнасць Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і тым самым за сваю беларускую савецкую сацыялістычную дзяржаву. У гэтай барацьбе беларускі народ яшчэ мацней змацаваў сувязі брацкай дружбы з вялікім рускім і другімі народамі многанацыянальнага Савецкага Саюза.

Вялікая дружба народаў, выкаваная Леніным і Сталіным у агні гістарычных бітваў, з'яўляецца адной з непахісных асноў трываласці савецкай сацыялістычнай дзяржавы. Гэта дружба народаў ужо была змацавана крывёю Кастрычніка. Яна ўмацавалася ў годы мірнага сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне, яна спаяла ўсе народы Савецкага Саюза нязгаснай любоўю да сваёй сацыялістычнай Радзімы. Гэта дружба народаў з яшчэ большай сілай праявілася ў суровыя годы вялікай Айчыннай вайны.

Дружба народаў нашай краіны вытрымала ўсе цяжкасці і выпрабаванні вайны і яшчэ больш загартавалася ў агульнай барацьбе ўсіх савецкіх людзей супроць фашысцкіх захопнікаў.

У бясстрашнай і мужнай барацьбе на палях бітваў Вялікай Айчыннай вайны вырас, узмацнеў і загартаваўся беларускі народ. Ніколі яшчэ ў гісторыі адзінства беларускага народа і яго згуртаванасць вакол большэвіцкай партыі, вакол правадыра народаў таварыша Сталіна не былі такімі бязмежнымі і моцнымі, як цяпер. **(Бурныя, працяглыя апладысменты).**

Беларускі народ — рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя, бязмежна адданыя савецкай уладзе, партыі Леніна—Сталіна, вялікаму таварышу Сталіну, зробяць усё, каб паскорыць дзень вызвалення ўсёй Савецкай Беларусі з-пад гнёту гітлераўскіх разбойнікаў. Наш народ ведае, што наперадзе прадстаяць яшчэ суровыя баі з ворагам. Яны патрабуюць новага вялікага напружання ўсіх сіл і энергіі мас. Але беларускі народ непахісна верыць у нашу перамогу і бачыць, што дзень нашай перамогі блізка. Нас не спыняць ніякія цяжкасці барацьбы. Сэрцы беларускага народа поўны непрымірымай нянавісці да фашысцкіх грамілаў.

Беларусы — воіны Чырвонай Арміі, байцы, сяржанты, афіцэры і генералы будуць бязлітасна помсціць гітлераўцам за ўсё гора і пакуты, якія яны прынеслі нашаму народу. Яны будуць і надалей з усёй бязлітаснасцю знішчаць праклятых нямецкіх акупантаў і гнаць іх вон з савецкай зямлі.

Слаўныя беларускія партызаны і партызанкі ўсімі сіламі будуць дапамагаць і надалей наступаючым войскам Чырвонай Арміі, будуць яшчэ мацней наносіць удары па тылах гітлераўскіх полчышчаў, знішчаць нямецкіх захопнікаў. Няхай дрыжыць вораг! Усенародная помста, якая ўзнялася і насоўваецца з няўмольнай сілай, будзе бязлітасная.

Таварышы дэпутаты!

Дазвольце мне ад імені беларускага народа выказаць найглыбейшую падзяку нашай доблеснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, якая ачышчае беларускую зямлю ад нямецкіх захопнікаў.

Урад Беларускай ССР выказвае падзяку байцам, сяржантам, афіцэрам і генералам 1-га Беларускага фронта, якім камандуе генерал арміі Ракасоўскі **(апладысменты);**

байцам, сяржантам, афіцэрам і генералам Заходняга фронта, якім камандуе генерал арміі Сакалоўскі **(апладысменты);**

байцам, сяржантам, афіцэрам і генералам 1-га Прыбалтыйскага фронта, якім камандуе генерал арміі Баграмян **(апладысменты).**

Перадаючы глыбокую падзяку беларускага народа, дазвольце ад яго імені пажадаць франтам далейшых баявых поспехаў і хутчэйшага ачышчэння Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і запэўніць, што беларускі народ, беларускія партызаны і партызанкі прыкладуць усе сілы, каб аказаць у гэтай гістарычнай місіі Чырвонай Арміі ўсямерную дапамогу.

За найвялікшыя клопаты аб беларускім народзе і аказваемую велізарную дапамогу ўрад Беларускай ССР ад імені ўсяго народа прыносіць найглыбейшую падзяку правадыру Савецкай дзяржавы, з чыім іменем непарыўна звязана ўся гісторыя Савецкай Беларусі, уся барацьба беларускага народа за сваю свабоду і незалежнасць,—нашаму Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму, Маршалу Савецкага Саюза — таварышу **Сталіну! (Бурная, працяглая авацыя. Усе ўстаюць. «Таварышу Сталіну — ура!» — чуваць воклічы ў чэсць таварыша Сталіна, большэвіцкай партыі і савецкай дзяржавы).**

Нарада па пытанню прапаганды і агітацыі

У ЦК КП(б)Б адбылася нарада па пытаннях прапаганды і агітацыі. У рабоце нарады прынялі ўдзел сакратары абкомаў партыі па прапагандзе і агітацыі, намеснікі загадчыкаў аддзелаў прапаганды і агітацыі абкомаў, загадчыкі аддзелаў прапаганды райкомаў партыі, рэдактары рэспубліканскіх, абласных і раённых газет, загадчыкі аддзелаў школ абкомаў, сакратары райкомаў камсамола, работнікі палітасветных устаноў.

З дакладам аб бліжэйшых задачах агітацыйна-прапагандысцкай работы партыйных арганізацый Беларусі выступіў сакратар ЦК КП(б)Б па прапагандзе і агітацыі тав. **Гарбуноў Ц. С.**

— У вызваленых раёнах Беларусі,—гаворыць дакладчык,— адноўлена 279 хат-чытальняў, 16 раённых дамоў культуры, 20 раённых і гарадскіх бібліятэк, 40 парткабінетаў. Выдаюцца 4 абласныя і 44 раённыя газеты. Усе раённыя цэнтры і гарады радыёфікаваны.

Агітатары праводзяць вялікую работу па аднаўленню калгасаў і падрыхтоўцы да веснавой сяўбы, растлумачэнню масам важнейшых рашэнняў партыі і ўрада, гістарычных дакладаў таварыша **Сталіна.**

Дакладчык рэзка крытыкаваў работу асобных райкомаў партыі, якія дрэнна займаюцца пытаннямі прапаганды і агітацыі, і паставіў рад канкрэтных задач па ўзмацненню і далейшаму разгортванню агітацыйна-прапагандысцкай работы партарганізацый рэспублікі.

Па дакладу тав. Гарбунова выступілі: намеснік загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі Гомельскага абкома КП(б)Б тав. **Навіцкі,** сакратар Палескага абкома КП(б)Б па прапагандзе і агітацыі тав. **Кавалёў,** рэдактар цэрахоўскай райгазеты тав. **Гомераў,** рэдактар рэспубліканскай газеты «Савецкая Беларусь» тав. **Фешчанка,** сакратар Віцебскага абкома КП(б)Б па прапагандзе і агітацыі тав. **Пліс,** загадчык аддзела школ ЦК КП(б)Б тав. **Ломцеў,** сакратар ЦК ЛКСМБ тав. **Зімянін,** рэдактар магілёўскай абласной газеты тав. **Астапенка,** рэдактар палескай абласной газеты тав. **Шуляк,** намеснік загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі Магілёўскага абкома КП(б)Б тав. **Пяроўскі,** загадчык аддзела прапаганды Чэрыкаўскага райкома КП(б)Б тав. **Гардзюкова,** рэдактар хойніцкай раённай газеты тав. **Пінчук,** загадчык аддзела прапаганды і агітацыі Гомельскага гаркома КП(б)Б тав. **Ладудзька,** сакратар Крычаўскага РК ЛКСМБ тав. **Басячкіна,** загадчык аддзела прапаганды Чыгуначнага райкома КП(б)Б гор. Гомеля тав. **Карпачэўская,** начальнік Упраўлення кінофікацыі пры СНК БССР тав. **Падбярэзскі,** загадчык аддзела прапаганды Васілевіцкага райкома КП(б)Б тав. **Трыглебаў,** дырэктар «Саюздруку» тав. **Офенгейм,** кіраўнік пропгрупы ЦК ВКП(б) тав. **Варановіч.**

З вялікай прамовай на нарадзе выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. **Панамарэнка П. К.,** цёпла сустрэнуты ўдзельнікамі нарады. Тав. Панамарэнка паставіў перад работнікамі прапаганды і агітацыі, рэдактарамі газет канкрэтныя задачы, накіраваныя на рашучае паляпшэнне прапагандысцка-агітацыйнай работы як у горадзе, так і ў вёсцы.

Для ўдзельнікаў нарады кіраўніком прапагандысцкай групы ЦК ВКП(б) тав. **Гілілавым** была прачытана лекцыя «Ваенна-палітычнае і міжнароднае становішча СССР».

У канцы нарады была арганізавана секцыйная работа. Працавалі секцыі работнікаў прапаганды і агітацыі, друку, камсамольскіх работнікаў, палітасветных устаноў.

У рабоце нарады ўдзельнічала 300 чалавек.

(БЕЛТА).

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Сумесная заява Рузвельта і Чэрчыля аб ходзе падводнай вайны

ЛОНДАН, 10 красавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, 10 красавіка прэм'ер-міністр Чэрчыль і прэзідэнт Рузвельт апублікавалі наступную сумесную заяву аб ходзе падводнай вайны ў сакавіку.

«Сакавік быў месяцам актыўнай барацьбы супроць германскіх падводных лодак, якія аперыравалі ў далёкіх адзін ад другога раёнах ад Барэнцава мора да Індыйскага акіяна. Праціўнік дарэмна ўпіраўся ў напружаных спробах парушыць паток нашых паставак Расіі паўночным шляхам.

Страты нашага гандлёвага флота мелі месца пераважна ў далёкіх марах. Хоць яны некалькі перавысілі лютаўскі ўзровень, яны ўсё-ж больш нізкія, і тэмпы патаплення германскіх падводных лодак былі ў поўнай меры захаваны. Гандлёвы флот саюзнікаў працягвае паляпшацца, як колькасна, так і якасна, але сілы германскага падводнага флота застаюцца значнымі і патрабуюць магутнага адпору з боку падводных караблёў і авіяцыі».

Баі ў Югаславіі

ЖЭНЕВА, 10 красавіка. (ТАСС). Як паведамляюць з Югаславіі, часці народна-вызваленчай арміі разграмілі праціўніка ў раёне Мрконіч-Град—Яйцэ і занялі горад Мрконіч-Град. Вораг панёс вялікія страты ў людзях і ўзбраенні. Знішчаны два нямецкія танкі. Працягваюцца жорсткія баі ў Заходняй Сербіі. Часці народна-вызваленчай арміі выйшлі да ракі Драва. Вораг страціў больш 300 чалавек забітымі і параненымі.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00114 АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Варвўская, 10.